

J. Bb.

"Wielcy żeglarze", Georges Blond, Warszawa 1966 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 12/2, 430

1967

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szereg wiadomości z historii terminologii chemicznej, głównie polskiej. Rozdział ten oparty jest m.in. na artykule T. Estreichera *Z dziejów polskiego słownictwa chemicznego* („Język Polski” nr 2/1939 i 3/1939) oraz na książce J. Sikory *Od wynalezienia ognia do promieniotwórczości* (Warszawa 1960).

Z. Br.

Wiktor Fenrych, *Kroniki Jana Bugenhagena i Tomasza Kantzowa o dziejach Pomorza Zachodniego w latach 1370—1464*. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Poznań 1965, ss. 124, tabl. 4.

Książka Fenrycha, stanowiąca tom 8 wydawnictwa Wydziału Nauk Społecznych Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, zawiera krytyczny rozbiór fragmentów kroniki Bugenhagena (1485—1558), ukończonych w 1518 r. i kroniki Kantzowa (ok. 1505—1542), dwóch czołowych historyków Pomorza Zachodniego. Pracę poprzedza wstęp, w którym autor omawia historię badań nad obu kronikami i postuluje rozszerzenie badań historycznych nad historiografią zachodniopomorską.

Z. Br.

Georges Blond, *Wielcy żeglarze*. Tłumaczyła Janina Karczmarewicz-Fedorowska. „Nasza Księgarnia”, Warszawa 1966, ss. 139, liczne ilustracje.

Książka¹ zawiera przeznaczony dla szerokiego kręgu czytelników — stąd ujęty w zbeletryzowaną formę — opis podróży: Kolumba, Magellana, Cartiera, Barentsa, Bougainville'a, Cooka, La Perouse'a, Dumonta d'Urville, Charcota i także tych śmiałków, którzy w ostatnich dziesięcioleciach pokonywali olbrzymie przestrzenie oceaniczne na prymitywnych łodziach, jak Bombard, Willis. Nie było zatem zamiarem autora ukazywanie w sposób systematyczny dziejów horyzontu geograficznego; chciał raczej na przykładzie wybitnych podróżników dawnych i współczesnych — i to głównie takich, którzy „odznaczali się jedną wspólną cechą: energią” — ukazać kontakt człowieka z morzem. Książka zatem, choć nie wnosi nowego materiału i nowych oświeleń do historii odkryć geograficznych, stanowi pasjonującą lekturę, tym bardziej, że prócz interesująco podanych zdarzeń zawiera bogate i mało spopularyzowane ilustracje. Zadziwia też dobrą jakością papieru, którego brak dla ważniejszych dzieł naukowych.

J. Bb.

Farley Mowat, *Ispytajenije ldom*. Izdatielstwo „Prognies”, Moskwa 1966, ss. 317.

„Doświadczeni przez lody”, o których mówi tytuł niniejszej książki, to wielcy podróżnicy i badacze polarni od ostatniej ćwierci XVI w. do lat sześćdziesiątych XIX w.: M. Frobisher, H. Hudson, T. James, D. Ross, L. Franklin i inni. Nie jest to jednak zwykła historia poznania krajów polarnych, lecz zbiór skomentowanych sprawozdań żeglarzy dążących do sforsowania przejścia północno-zachodniego, obszerny fragment historii sforsowania przejścia w dokumentach. Stąd źródłowa wartość tego zaopatrzonego w mapki wyboru tekstów. Nie jest również przypad-

¹ Por. notatkę bibliograficzną o oryginalne (*Grands navigateurs*) w „Kwartalniku” nr 4/1965, s. 638.